

Inhoud

Inleiding	13
Deel 1	
Context, achtergrond en trends	19
1 Van verzorgingsstaat naar participatiestad	21
1.1 Ontstaan en grondslagen	21
1.2 Verzorgingsstaat in vogelvlucht	23
1.3 Het neoliberalisme in Nederland	25
1.4 Omslag en sanering	27
1.5 Naar een verzorgings- en participatiegemeente	30
1.6 Vragen en opdrachten	31
2 Decentralisatie en verzakelijking	35
2.1 Centraal, decentraal – meer of minder overheid?	35
2.2 Welzijnsbeleid, lokaal sociaal beleid	38
2.3 Verzakelijking van het welzijnswerk	41
2.4 Vragen en opdrachten	43
3 Van transitie naar transformatie	45
3.1 Burger en leefomgeving centraal?	45
3.2 Herprofilering van sociaal professionals, een gewijzigde setting	48
3.3 Andere overheid, andere ambtenaren, andere professionaliteit	50
3.4 Vragen en opdrachten	52
Gebruikte en aanbevolen literatuur deel 1	54

Deel 2	
De gemeente als politiek-bestuurlijk systeem in het sociaal domein	57
4 Lokale invulling van het sociaal beleid	59
4.1 Vernieuwd lokaal zorg- en welzijnsbeleid	59
4.2 Overheden in het sociaal domein	64
4.2.1 Nationale overheden en sociaal beleidsvelden	66
4.2.2 Gemeenten en hun sociaal beleidsterreinen	68
4.3 Vragen en opdrachten	73
5 Kernkwaliteiten van de lokale politiek	75
5.1 Gemeente en politiek	75
5.2 Het politiek-bestuurlijke proces	83
5.3 Burgerperspectief en doe-democratie	86
5.4 Gemeenschapszin en sociale samenhang	90
5.5 Vragen en opdrachten	93
6 Het beleidsproces	95
6.1 Beleid en overheid	95
6.2 Beleidscyclus	99
6.3 Begrotingscyclus: wie betaalt, bepaalt	103
6.4 Instellingsbeleid	109
6.5 Vragen en opdrachten	112
7 Sturing en wederzijdse afhankelijkheid	115
7.1 Regie en sturing	115
7.2 Beleidsinstrumentarium	120
7.3 Netwerksturing	123
7.4 Wederzijdse afhankelijkheid	127
7.5 Vragen en opdrachten	131
Gebruikte en aanbevolen literatuur deel 2	134

Deel 3	
Beleidslerende streetwise professionals	139
8 Lerende professionals in het sociaal domein	141
8.1 Beleidsleren	143
8.2 Discussiethema: Wijkteams onder het vergrootglas	146
8.3 Vragen en opdrachten bij 8.2	149
8.4 Discussiethema: Outreachende stuurkracht en dilemma's in de praktijk	151
8.5 Vragen en opdrachten bij 8.4	154
8.6 Discussiethema: Doe-democratie: de kunst van het loslaten	155
8.7 Vragen en opdrachten bij 8.6	159
8.8 Discussiethema: Aanbesteding en inkoop van zorg en welzijn: opdrachtgever en opdrachtnemer	160
8.9 Vragen en opdrachten bij 8.8	166
8.10 Discussiethema: Gebiedsgericht werken: tussen beleidswensen en realiteit	166
8.11 Vragen en opdrachten bij 8.10	170
8.12 Discussiethema: Politisering van het sociaal werk	172
8.13 Vragen en opdrachten bij 8.12	175
8.14 Discussiethema: Verambtelijking van het sociaal werk	176
8.15 Vragen en opdrachten bij 8.14	178
Gebruikte en aanbevolen literatuur deel 3	179
Register	183
Over de auteur	189